

Myelomatose (Knoglemarvskræft) ^[1]

Myelomatose er en alvorlig kræftsygdom i knoglemarven

Det er den næsthøypigste kræftsygdom inden for hæmatologi i Danmark med ca. 300 nye tilfælde om året. De fleste patienter, der får konstateret sygdommen, er over 60 år. Sygdommen ses dog også hos yngre patienter, men ses sjældent før 40-årsalderen.

Footnotes:

Opdateret 13-12-2019
DK1912782061???????

Tab:

Fakta ^[2]

Fakta om Myelomatose

Kræft er en sygdom, hvor cellerne begynder at dele sig ukontrolleret.

De processer, der sker i cellerne, bliver styret af arvematerialet i cellekernen. Hvis arvematerialet bliver beskadiget, kan den medfødte kontrol af celledeling blive ødelagt. Normalt vil ødelagte celler blive bekæmpet af kroppens immunforsvar. Hvis dette ikke sker, kan cellerne videreudvikle sig til kræft.

Myelomatose er en ukontrolleret vækst af plasmaceller, som er en type af de hvide blodlegemer

Plasmaceller findes først og fremmest i knoglemarven og er en essentiel del af kroppens immunforsvar. Ved myelomatose er plasmacellerne syge og medfører et svækket immunforsvar. Normalt udgør plasmacellerne mindre end fem procent af cellerne i knoglemarven, men hos patienter med myelomatose vil andelen af plasmacellerne være større. Ved en mikroskopisk undersøgelse af en knoglemarvsprøve vil disse syge plasmaceller typisk være synlige som klynger af celler.

Tilstedeværelsen af syge plasmaceller i knoglemarven kan hæmme dannelsen af røde og hvide blodlegemer. Det kan medføre blodmangel med træthed og svækket immunforsvar, der gør patienten modtagelig for gentagne infektioner. Ligeledes kan det betyde et fald i antallet af blodplader, hvilket kan medføre blødninger.

Årsagen til myelomatose er oftest ukendt, dog er der øget risiko for at få sygdommen, hvis man har et bestemt proteinstof i blodet, kaldet en M-komponent, lider af kronisk leddegigt eller har været udsat for dioxin (et kemisk stof).

Ved myelomatose påvirkes kroppens immunforsvar og knoglerne kan blive nedbrudt. Nogle af de første symptomer på myelomatose kan være smerter i ryggen, arme eller ben, træthed og gentagne infektioner, som følge af knoglenedbrydelse og svækket immunforsvar.

Diagnose ^[3]

Diagnose af Myelomatose

For at kunne stille en diagnose er det nødvendigt med en knoglemarvsundersøgelse samt blod- og urinprøver. Der er opstillet internationale kriterier for behandlingskrævende myelomatose, som skal opfyldes.

De fleste mennesker oplever smerter i ryggen, men da myelomatose er en relativ sjælden sygdom, kan der gå lang tid, inden årsagen kædes sammen med myelomatose og ikke en af de hyppigere ryglidelser.

I de tidlige stadier af sygdommen kan man føle sig træt, men være symptomfri. Dette, sammen med bleghed og åndenød ved små anstrengelser, kan være et symptom på blodmangel. Her kan sygdommen opdages tilfældigt ved en blodprøve, taget med andet formål.

En blodprøve vil også kunne vise eventuelt nedsat nyrefunktion og lede tankerne mod myelomatose. Der er forskellige årsager til, at myelomatose nedsætter nyrefunktionen, f.eks. forhøjet kalk i blodet eller aflejring af proteinstof i nyrerne. Symptomerne på nedsat nyrefunktion er træthed, almen utilpashed og kvalme.

Myelomatose kan også nedbryde knoglerne og føre til, at knoglerne afgiver mere kalk (calcium) til blodet. Det kan give symptomer i form af træthed, forstoppelse, kvalme, hyppig vandladning, forvirring (konfusion) og døsigthed eller ligefrem bevidstløshed.

I nogle tilfælde kan myelomatose i rygsøjleknogler trykke på rygmarven og dermed påvirke nervesystemet. Dette kaldes et tværsnitssyndrom. Symptomerne kan være nedsat

muskelkraft, problemer med at styre legemer eller problemer med at kontrollere vandladning og afføring. Dette er alvorlige symptomer, og man bør straks kontakte lægen.

Det kan være svært at sige, hvilke symptomer man skal være særlig opmærksom på, dog skal man tage nyligt opstået samt vedvarende symptomer alvorligt.

Behandling ^[4]

Behandling af Myelomatose

Myelomatose er en sygdom, der ikke kan helbredes. Dog kan man med behandling bringe sygdommen i ro i længere eller kortere perioder. Nye og bedre behandlingsmuligheder har gjort det betydeligt lettere for patienter at leve med sygdommen i årevis og dermed være tæt på at leve et normalt liv. Der er dog endnu ikke fundet en helbredende behandling.

Når diagnosen er stillet ud fra de internationale kriterier, planlægges behandlingen både ud fra alder, sygdommens påvirkning på kroppen og eventuelle andre sygdomme.

Når myelomatose behandles er det med to forskellige mål

Man benytter sig af en symptomlindrende behandling, som ikke rammer kræftcellerne, og en behandling, der er rettet direkte mod myelomatosecellerne, i form af kemoterapi, stamcelletransplantation, immunmodulerende behandlinger, proteasomhæmmere, antistoffer eller strålebehandling.

Hvis man har myelomatose med symptomer eller skadelig påvirkning af kroppens organer eller væv, bør behandling oftest sættes i gang med det samme. Ved denne type behandling vil man i de fleste tilfælde få en bedre livskvalitet med færre smerter, og behandlingen er ofte livsforlængende.

Source URL: <https://www.novartis.dk/myelomatose-knoglemarvskraeft>

Links

[1] <https://www.novartis.dk/myelomatose-knoglemarvskraeft>

[2] <https://www.novartis.dk/myelomatose-knoglemarvskraeft#tab-1>

[3] <https://www.novartis.dk/myelomatose-knoglemarvskraeft#tab-2>

[4] <https://www.novartis.dk/myelomatose-knoglemarvskraeft#tab-3>